

Гудима Н.П.

*аспірант Західноукраїнського
національного університету*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

У сучасних умовах реформування системи публічного управління особливого значення набуває забезпечення ефективного функціонування служби в органах місцевого самоврядування як одного з ключових інститутів місцевої демократії. Реалізація завдань децентралізації влади, підвищення спроможності територіальних громад та забезпечення належного рівня надання публічних послуг значною мірою залежить від якісного кадрового потенціалу органів місцевого самоврядування. У зв'язку із зазначеним, кадрова політика виступає важливим інструментом формування професійного, компетентного та доброчесного корпусу посадових осіб місцевого самоврядування, здатного ефективно реалізовувати покладені на нього функції та повноваження.

Кадрова політика в органах місцевого самоврядування є важливим елементом системи публічного управління, оскільки забезпечує формування, розвиток та ефективне використання кадрового потенціалу, необхідного для реалізації завдань і функцій місцевого самоврядування. Водночас, у сфері місцевого самоврядування кадрова політика набуває особливого значення, оскільки безпосередньо впливає на якість реалізації повноважень територіальних громад та ефективність надання публічних послуг. Як зазначається у наукових дослідженнях, кадрова політика органів місцевого самоврядування повинна бути спрямована на формування професійного, компетентного та доброчесного кадрового корпусу, здатного забезпечувати належний рівень муніципального управління [1, с. 17].

В умовах сучасної адміністративної реформи кадрова політика виступає невід'ємною складовою реформування служби в органах місцевого самоврядування. Децентралізація влади, укрупнення територіальних громад та розширення їхніх повноважень обумовили необхідність переходу до нових підходів у сфері управління персоналом. Саме тому, одним із ключових напрямів реформи стало оновлення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування, результатом чого стало прийняття Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» № 3077-IX (його положення відображають перспективну модель правового регулювання служби в органах місцевого самоврядування після набрання ним чинності) [2]. Метою зазначеного Закону є формування професійної, політично неупередженої та ефективної служби, що функціонує в інтересах територіальних громад.

Реформування служби в органах місцевого самоврядування передбачає переорієнтацію кадрової політики з переважно адміністративного забезпечення кадрових процесів на стратегічне управління людськими ресурсами. У межах нової моделі особливого значення набувають питання професійного розвитку посадових осіб, формування кадрового резерву, впровадження сучасних механізмів оцінювання результатів службової діяльності, розвитку системи управління персоналом та забезпечення прозорих процедур проходження служби. Відповідно до положень нового законодавства, в органах місцевого самоврядування передбачається створення служб управління персоналом, які мають забезпечувати реалізацію кадрової політики та організацію проходження служби на професійних засадах [3].

Адміністративно-правові механізми формування та реалізації кадрової політики в органах місцевого самоврядування становлять сукупність правових засобів, організаційних інструментів та управлінських процедур, за допомогою яких забезпечується добір, проходження служби,

професійний розвиток та оцінювання посадових осіб місцевого самоврядування. Їхнє функціонування спрямоване на забезпечення реалізації конституційного права громадян на службу в органах місцевого самоврядування та формування професійного кадрового корпусу, здатного ефективно виконувати завдання місцевого самоврядування. Нормативну основу таких механізмів становлять: Конституція України [4], Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [5], Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» [6], а також підзаконні акти Національного агентства України з питань державної служби та Кабінету Міністрів України.

Центральне місце в системі адміністративно-правових механізмів кадрової політики займає нормативно-правове регулювання кадрових процесів. Саме через норми адміністративного права визначаються вимоги до кандидатів на посади, порядок вступу на службу, проходження служби, оцінювання результатів службової діяльності, професійного навчання та припинення службових відносин. Важливим напрямом реформування стало запровадження сучасної моделі управління людськими ресурсами, орієнтованої на принципи професіоналізму, доброчесності, компетентності та політичної неупередженості. Науковці зазначають, що ефективність кадрової політики значною мірою залежить від належного адміністративно-правового забезпечення процедур управління персоналом та їх відповідності європейським стандартам публічної служби. У цьому контексті новий Закон № 3077-IX імплементує низку підходів, характерних для сучасної моделі HR-менеджменту у публічному секторі [7].

Таким чином, кадрова політика є важливою складовою системи публічного управління та виступає одним із ключових чинників забезпечення ефективного функціонування органів місцевого самоврядування. В умовах реформування служби в органах місцевого самоврядування особливого значення набуває впровадження сучасних

підходів до управління людськими ресурсами, орієнтованих на професіоналізм, доброчесність і компетентність посадових осіб. Адміністративно-правові механізми кадрової політики забезпечують належне нормативне регулювання кадрових процесів, професійного розвитку та проходження служби в органах місцевого самоврядування. Подальше вдосконалення таких механізмів має здійснюватися з урахуванням положень нового законодавства та європейських стандартів публічної служби.

Література:

1. Бондарук С.В. Механізм формування кадрової політики в системі місцевого самоврядування. *Український економічний часопис*. 2024. № 7. С. 16–19.
2. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 2 трав. 2023 р. № 3077-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20#Text>
3. Управління службою в органах місцевого самоврядування: про що говорить новий закон. ПроБюджет : веб-сайт. URL: https://probudget.org.ua/news/upravlinnya-slujboyu-v-organah-mistsevogo-samovryaduvannya-pro-shcho-govorit-novii-zakon_983/
4. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

6. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 7 черв. 2001 р. № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>

7. Лялюк О. Актуальні питання реалізації Закону про службу в органах місцевого самоврядування в Україні. U-PLAN : веб-сайт. URL: <https://uplan.org.ua/analytics/aktualni-pytannia-realizatsii-zakonu-pro-sluzhbu-v-orhanakh-mistsevoho-samovriaduvannia/>